

PŘEDNÁŠKY

Vzhledem k plánované rekonstrukci hlavní budovy Hvězdárny Valašské Meziříčí, která je využívána především pro pořádání akcí pro veřejnost, se pravidelné přednášky v měsíci červnu na hvězdárně nekonají!

* * *

Středa 6. června v 18:00 hodin

HVĚZDÁŘI Z VALMEZU 1945-1960

Tradiční přednáška pro veřejnost se tentokrát uskuteční v zámku Kinských.

Příspěvek k regionálním dějinám „...o dějích a lidech z Astronomické sekce Muzejní společnosti ve Valašském Meziříčí, kteří pozorovali hvězdy, brousili zrcadla, stavěli hvězdárnu a sídlili na zámku Kinských...“.

Přednáška je doplněna o bohatý dobový obrazový materiál a k vidění budou i dalekohledy Marie Davidové.

Přednáší **Mgr. Radek Kraus**, odborný pracovník Hvězdárny Valašské Meziříčí.

ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ

Vzhledem k plánované rekonstrukci hlavní budovy Hvězdárny Valašské Meziříčí, která je využívána především pro pořádání akcí pro veřejnost, se pravidelné večerní programy u dalekohledu v měsíci červnu nekonají!

* * *

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o. ve spolupráci s Hradem Starý Jičín pořádá v **pátek 21. června** ve 21:00 hodin

POZOROVÁNÍ NOČNÍ OBLOHY NA NÁDVOŘÍ HRADU STARÝ JIČÍN

Pozorování bude doplněno odborným výkladem pracovníků Hvězdárny Valašské Meziříčí ke sledovaným objektům včetně základní orientace na noční obloze (především poznávání souhvězdí).

Vstup do hradních prostor je zdarma, pozorování hvězdářským dalekohledem: mládež 30 Kč, dospělí 40 Kč.

**AKCE SE KONÁ POUZE ZA PŘÍZIVÝCH
POZOROVACÍCH PODMÍNEK!**

PŘECHOD VENUŠE PŘES SLUNEČNÍ DISK

Ve středu 6. června 2012 v časných ranních hodinách (cca 05:00 až 07:00 hodin SELČ) bude možné pozorovat druhý z dvojice

přechodů planety Venuše přes sluneční kotouč.

První přechod nastal před 8 lety, tj. v roce 2004. Další dvojice přechodů oddělených od sebe 8 let nastane až za 105,5 roku, což znamená, že první příležitost budeme mít v prosinci 2117.

Průběh přechodu Venuše přes Slunce pro Valašské Meziříčí – 6. 6. 2012:

Fáze úkazu	h : min : s (SELČ)
1. kontakt – začátek úkazu	00 : 04 : 30 *
2. kontakt	00 : 22 : 11 *
střed úkazu – maximální fáze	03 : 30 : 30 *
východ Slunce	04 : 43
3. kontakt	06 : 37 : 34
4. kontakt – konec úkazu	06 : 55 : 01
západ Slunce	20 : 51

* Fáze označené hvězdičkou se odehrávají ještě před východem Slunce.

Pokud to dovolí průběh rekonstrukce hlavní budovy Hvězdárny Valašské Meziříčí, bude hvězdárna otevřena pro veřejnost ve **středu 6. června 2012 v době od 6 do 7 hodin** a v případě jasného počasí umožní zájemcům pozorování tohoto mimořádného úkazu dalekohledem.

Pro obyvatele Valašského Meziříčí a okolí připravujeme rovněž náhradní pozorování přechodu Venuše přes sluneční disk ze stanoviště mimo hvězdárnu, v **blízkosti památníku Helštýn** (jihovýchodní okraj města Valašské Meziříčí).

Úkaz můžete pozorovat rovněž bez dalekohledu obdobně jako zatmění Slunce. Upozorňujeme na nutnost ochrany zraku před intenzivním slunečním zářením prostřednictvím vhodného filtru (např. svářečského skla).

Podrobnější informace najdete na adrese <http://www.astromv.cz/>.

William Crabtree pozoruje přechod Venuše přes sluneční kotouč v roce 1639 metodou projekce.

DOPLŇKOVÁ VÝUKA PRO ŠKOLY

Hvězdárna Valašské Meziříčí připravila pro všechny typy škol programy doplňující učební osnovy. Termín návštěvy hvězdárny a požadovaný program je nutno dohodnout předem. **Vzhledem k rekonstrukci hvězdárny nabízíme možnost realizace programů přímo na škole.**

Podrobnou nabídku programů a akcí pro školy najdete na internetové adrese <http://www.astromv.cz/>.

* * *

Nový výukový program

Hvězdárna Valašské Meziříčí zařadila do své nabídky vzdělávací a prakticky orientovaný program s názvem **Automatizace a robotika**, který je určen pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ a studenty SŠ. Program realizujeme v naší speciální učebně s kapacitou max. 20 osob. Žáci a studenti jsou při praktické části rozděleni do 4 skupin, každá z nich má k dispozici sestaveného robota, počítač a další pomůcky.

Souhrnné informace o programu včetně fotogalerie z evaluačních akcí najdete na

<http://www.oblohanadlani.eu/akce/podarilo-se-nam/inovativni-vzdelavaci-program-automatizace-a-robotika.html>.

PROJEKTY

ASTRONOMIE SENIORŮM

Hlavním záměrem projektu **Astronomie seniorům** je obohatit kulturní nabídku pro seniory a přiblížit jim současné znalosti o vesmíru a pokroky světové kosmonautiky.

Přednášky s besedou jsou doplněny počítačovou prezentací. V případě příznivého počasí nabízíme pozorování Slunce dalekohledy. Programy jsou po dobu trvání projektu bezplatné. Objednávky zasílejte na adresu Hvězdárny Valašské Meziříčí, p. o. nebo objednávejte telefonicky na číslo 571 611 928 a prostřednictvím e-mailu: rkraus@astromv.cz. Další informace najdete na www.astromv.cz/cz/program/projekty.html.

Programy budou realizovány v období červen až listopad 2012.

TENTO PROJEKT SE USKUTEČŇUJE ZA FINANČNÍ
PODPORY MINISTERSTVA KULTURY

LETNÍ PUTOVÁNÍ VESMÍREM

POZOR ZMĚNA

Vzhledem ke stavebním úpravám hlavní budovy hvězdárny se v letošním roce uskuteční pouze srpnový turnus astronomického tábora, a to ve dnech **10. až 19. 8. 2012**. Přihlásit se mohou zájemci ve věku 9 až 18 let.

Kontaktní osoba – Mgr. Radek Kraus, e-mail: rkraus@astrovm.cz, tel. 571 611 928. Podrobnější informace najdete na naší internetové adrese <http://www.astrovm.cz/cz/detem.html>.

ZÁJMOMÉ ASTRONOMICKÉ KROUŽKY

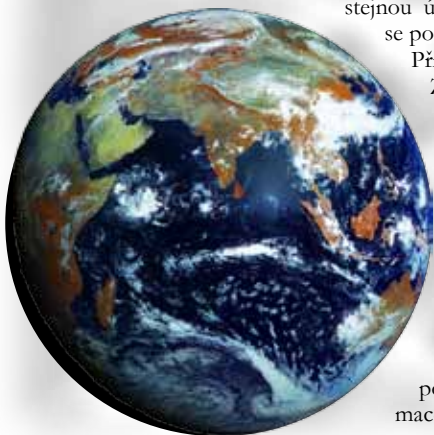
Astronomický kroužek pro žáky druhého stupně základních škol se schází vždy **ve čtvrtek v 17:00 hodin** na Hvězdárně Valašské Meziříčí. Astronomický kroužek pro pokročilé a dospělé se schází vždy **ve středu v 17:00 hodin** zpravidla jednou za 14 dnů. Další zájemci se ještě mohou přihlásit.

ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

ZEMĚ NA SNÍMKU RUSKÉ DRUŽICE

V roce 2011 byla uvedena do provozu nová generace ruských meteorologických družic. Na rozdíl od většiny satelitů, které provádějí snímkování Země, není v tomto případě celkový snímek skládán z jednotlivých naskenovaných pásů digitálně promítnutých na model zeměkoule, ale celý disk naší planety je zachycen na jediném snímku o velikosti 121 megapixelů. Připojený snímek pořídila ruská meteorologická družice s názvem **Elektro-L**.

Po startu, který se uskutečnil 20. 1. 2011, byla ruská družice Elektro-L navedena na geostacionární dráhu nad rovníkem, ve výšce přibližně 36 000 km nad zemským povrchem, kde obíhá kolem Země stejnou úhlovou rychlostí, jakou se pod ní otáčí planeta Země.

Při pohledu z povrchu Země se zdá, že je jakoby „zavěšena“ nad jedním místem zeměkoule – na obloze se nachází stále na stejném místě.

Družice pořizuje snímky nejen v oboru blízkého infračerveného záření, ale i ve viditelném světle. Snímky poskytují detailní informace o pohybu oblačnosti,

ale například také o změnách vegetace. Snímky Země pořizuje jednou za 30 minut, přičemž snímkuje neustále stejnou část planety v průběhu celého dne. V případě potřeby lze pořídit jeden snímek za 10 až 15 minut.

Nezmenšený obrázek pořízený družicí Elektro-L má rozlišení 1 km na jeden obrazový bod (pixel), čímž patří mezi nejdetailnější snímky Země, které pořídily meteorologické družice.

Po umístění na geostacionární dráhu byla zaparkována v poloze na 76. stupni východní délky. Z této polohy pořizuje globální i lokální snímky Země, poskytuje podklady pro předpovědi počasí a analýzu podmínek v oblasti Indického oceánu, stejně tak monitoruje stav tzv. kosmického počasí – provádí měření slunečního záření a zjišťuje, jak toto záření interaguje se zemským magnetickým polem. Životnost družice byla projektována na 10 let.

(Podle <http://www.universetoday.com/95108/from-russia-with-love-a-singularly-stunning-image-of-earth/> upravil F. Martinek)

RŮZNÉ

Začátek astronomického léta

Dne **21. června 2012 v 1 hodinu 9 minut SELČ** vstupuje Slunce do znamení Raka. Nastává letní slunovrat, na severní polokouli začíná astronomické léto. V okamžiku letního slunovratu se dostává Slunce nad obratník Raka na severní polokouli (Slunce dosahuje v poledne největší výšky nad obzorem za celý rok). Den, který je v tomto okamžiku nejdelší a trvá 16 hodin a 22 minuty, se začíná zkracovat a noc prodlužovat.

Astronomický soumrak

Astronomická noc nastává tehdy, když Slunce klesne více než 18° pod obzor. Na 50. stupni severní zeměpisné šířky (a tedy i na území České republiky) však v termínu **od 31. května do 11. července 2012** neklesne Slunce tak hluboko pod obzor, aby mohla astronomická noc nastat. V tomto období nastává pouze astronomický soumrak.

PROGRAMOVÝ ZPRÁVODAJ HVĚZDÁRNY VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZLÍNSKÉHO KRAJE A VALAŠSKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI

Vydává Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.: Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí
tel./fax: 571 611 928; E-mail: info@astrovm.cz; URL: www.astrovm.cz
K tisku připravuje František Martinek, e-mail: fmartinek@astrovm.cz

Sazba: Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.

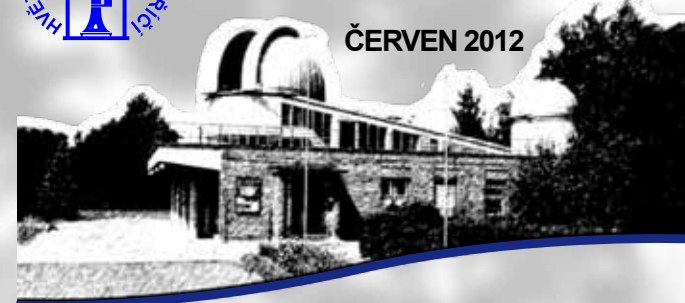
Tisk: NWT, a. s.

Tisk letáčku podporuje společnost:

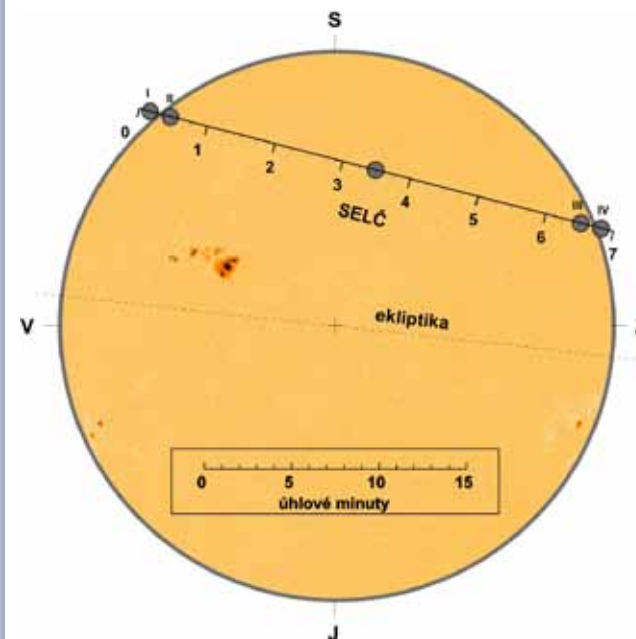

HVĚZDÁRNA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

ČERVEN 2012

PŘECHOD VENUŠE PŘES SLUNEČNÍ DISK 6. ČERVNA 2012

východ Slunce 04 : 43 SELČ
III. kontakt 06 : 37 : 34 SELČ
IV. kontakt – konec úkazu 06 : 55 : 01 SELČ

snímek Slunce (Solar Dynamics Observatory, NASA)

www.astrovm.cz